

„Stajerc“ izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.
Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krona, za pol in četr-
t leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnina z ozi-
rom na visokost pošt-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuj, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 14

V Ptuj v nedeljo dne 2. aprila 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strane pri-
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Jasna beseda.

V prvaškem časopisju šumi, na prvaških
shodih gromijo strastni govorniki, državnega
pravdnika se kliče z milimi besedami na pomoč
in celo v naši ponižni državni zbornici so slo-
vensko-klerikalni poslanci zagnali obupani krik.
In eno besedo je skozi vse te bolj ali manj
smešne melodije slišati: „Stajerc“ in „Sta-
jercijanci“ bojkotirajo...

Nas divjanje naših obupanih nasprotnikov
ne vznemirja. Niti zavijanja in neresnice od vseh
strani nas ne vznemirjajo. Popolnoma hladno in
na podlagi golih dejstev pa hočemo danes
jasno besedo izpregovoriti. Kajti javnost
naj izvrš resnico!

Vprašanje je torej: Ali je res, da
„Stajerc“ koga bojkotira? In tega
vprašanja se drži še cela vrsta enakih vpra-
šanj: Kdo je vpeljal bojkot v naše javno živ-
ljenje? Kdo sploh še danes in vedno brez od-
mora bojkotira? Kdo je kriv teh napetih razmer
in kdo razglasa geslo „svoji k svojim“? Kdo je
torej boja kriv? ... In tako je še cela vrsta
vprašanj važna. Odgovorimo torej, odgovorimo!

Najprej bodi pribito, da „Stajerc“ nikdar
ni bojkotiral in tega tudi danes ne
stori. Mi dobro vemo, da je bojkot najhujši
izrastek političnega življenja in da je dvorezni
nož. Bojkotirati se pravi, politični boj na go-
spodarsko polje prenesti. Bojkotirati se pravi,
vse veljavne družbene forme občevarjanja in živ-
ljenja zanikati. Mi nismo prijatelji
bojkota in koder imamo naprednjaki gospo-
darsko moč, tam jo ne zlorablamo v namene
narodnega bojkota. Kdor nam bojkot očita, ta
ne pozna našega programa, našega stremljenja,
našega delovanja in hotenja. Kje in kedaj
smo mi v „Stajercu“ ali na drugi način bojkot-
irali? Sem z dokazi! Oblast pazi na nas z
Argusovimi očmi in vendar nas ni nikdar
zaplenuila, ker ni imela postavne podlage za
tak korak. Mi nismo nikdar vpili, da naj ljudje
svoj denar iz slovenskih posojilnic jemljejo. Mi
ljudem nismo nikdar branili, hoditi in kupovati
pri slovenskih trgovcih in obrtnikih. Mi smo
vedno z vso mogočo nasprotovali tesnosrčnemu
geslu „svoji k svojim“! In iz vseh desetih let-
nikov „Stajerca“, iz vseh poročil naših napred-
nih shodov ninajdeti niti ene besede,
ki bi je bilo mogoče za bojkot tolmačiti.
To trdimo z mirno vestjo, pa naj naši nakrat
tako globoko užaljeni, seveda skozinskoz mi-
rojni nasprotniki še tako komične koezle de-
lajo in še tako o našem delu deklarirajo.

Seveda, kdor je prizadet, ta čuti tudi
v najpoglednejši notici bojkot. V hiši obešenca se
ne sme o vrvi govoriti. In kadar govorimo o
sleparskih načelnikih in brezvestnih revizorjih,
takrat še vpijejo prvaki, da jih bojkotiramo. Da,
da, nekaj „Stajerc“ res bojkotira:
to je nepoštenost, brezvestnost,
lahkomiselnost, politično izrab-
ljanje v gospodarskih in denar-
nih zavodih. Vse to bojkotiramo res, —

ali vsa poštena javnost in tudi postava stoji
pri temu potrebnemu „bojkotu“ na naši strani.
Ali nimamo prav? Mi smo vendar kmetski,
ljudski list! In kot ljudski list imamo sveto
dolžnost, da priporočamo vse, kar ljudstvu re-
šnično koristi in da grajamo vse, kar ljudstvu
škoduje. Tega načela smo se tudi pri denarnih
zavodih držali. Glavna stvar namreč ni, da so
v slovenskem posojilništvu nastopali Hudniki,
Jošti, Geršaki in Vošnjaki. Nepošteni ljudje,
brezvestni in lahkomišelniki ljudje se končno lahko
v vsakem društvu in zavodu v osprejdi zrinijo.
Glavna stvar je, da je bilo tako zločin-
sko gospodarjenje v slovenskem
posojilništvu sploh mogoče. Osebe
ne dokažejo nič, ali zistem je odgovoren. Mi
smo s svojimi resničnimi članki hoteli povedati,
da je pri resnem denarnem za-
vodu potrebna resna, oblastvena
revizija, da je treba vsak zločin že zana-
prej izključiti. V zadevah, ki se tičejo
tujega denarja, se tudi največjemu poštenjaku
ne sme zaupati in se mu ne sme pu-
stiti proste roke. Mislimo, da to naše stališče
gotovo ni napačno. „Stajerc“ je imel dolžnost,
da je svaril in svaril. Tako je svaril svoj
čas proti klerikalnim „konkurzom“ in njegova
prorokovanja so se žalibog na grozni način ure-
ničila. In tako je „Stajerc“ tudi zdaj svaril.
Slovenski denarni zavodi naj se
podvržejo oblastveni kontroli in
mi — bodemo morali o njih molčati! Slo-
venski denarni zavodi naj svoja
pravila v toliko predrugačijo, da
ne bode nobene nevarnosti za
vloženi denar, in mi — ne bodemo niti
besedice črhali! Tu se ravno ne gre za nobeno
„narodno“ in „politično“ stvar. In mi smo
vedno le rekli: pri nemških in naprednih denar-
nih zavodih so taki splošni polomi nemogoči.
Zakaj? Ker imajo prvič oblastveno nadzorstvo,
ker načelnik sam ne more s tujim denarjem
špekulirati, ker imajo za vsak slučaj izdatni
rezervni sklad, ker garantira zanje občina ali
mesto ali okraj ali dežela, ker pravila ne dovo-
lijo nobenega političnega izrabljanja. Na to
ali podobno podlago naj se posta-
vijo tudi vsi slovenski denarni
zavodi in doživeli ne bodejo nobenih polo-
mov. In zdaj vprašamo: ali je „bojkot“, ako te
resnice javno pripovedujemo? Potem je sploh
vse bojkot in potem naj se vso časopisje pre-
pove, ljudem pa naj se da nagobčnik...

Sicer pa nekaj ne smemo pozabiti, kar
razjasni prav značilno vso to gonjo proti „Sta-
jercu“, ki je le izraz slabe vesti gotovih oseb.
Kaj pa hočejo pravzaprav od nas? V vsem
času tega groznega prvaškega po-
loma nismo niti besedice več pi-
sali, nego — slovensko-prvaško časopisje
samo. Skoraj izključno vsaka stvar, ki jo je
„Stajerc“ gledé slovenskih posojilnic napisal,
čitali smo preje v tem ali onem
slovenskem časopisu. V svojem stran-
karsko-političnem boju si mečejo prvaki drug
drugemu vse mogoče resnice na glavo, —
trenutku pa, ko mi iz gole ljubeznjivosti te
resnice ponatisnemo, tulijo prvaki združeno, da

„Stajerc“ bojkotira! To je malo hudo! Pravza-
prav zahtevajo torej prvaki, da se iz njih listov
posnete članke konfiscira, pravzaprav kličejo
državnega pravdnika sami proti sebi na
pomoč... V vsej uljudnosti torej pravimo:
„Slov. narod“, „Slovenec“, „Straža“, „Slov.
Gospodar“, „Narodni list“ in vsi njih prtiljavni
bratci naj se blagovolijo za lastni nos prijeti.
Kajti iz njih smo vse gradivo gledé
slovenskega posojilništva posneli.
Na podlagi slovenskih časopisov je lahko to
resnico dokazati...

Ali — resnici prosto pot! Slovenski prvaki
obeh strank v resnici že leta sem javno in
očito, brez ozira na poštenost in postavo, vse
bojkotirajo. Geslo „svoji k svojim“ je stalna
rubrika v slovenskih časopisih. Imenoma se na-
predne trgovce in obrtnike bojkotira. S poleni
se izvršuje bojkot. Agente se plačuje za bojkot.
Proti nemškimi in naprednim denarnim zavodom
se z največjimi lažmi agitira. Slovensko-
prvaški bojkot ne preneha nikdar!
Ali ni naravnost škandal, da ravno ti ljudje
jamrajo proti bojkotu? Kdo je vpeljal
bojkot v naše javno življenje? Pro-
simo odgovor in dokaze! Odkar eksistira novo-
klerikalna stranka in narodna stranka, se izraža
vso njuno delovanje edino v najgrššem,
najočitnejšem bojkotu. In javnost va-
rati se pravi, ako se zdaj pobožno oči k nebu
vzdigne in z golobičnim pogledom kot „pre-
ganjena nedolžnost“ pomoči prosi. Kolikokrat so
se morali slovenski listi že zaradi bojkota kon-
fiscirati? In posledica? Kakšni Hribar je za-
plenjene članke zbral in jih v državni zbornici
prečital; potem so se v knjižnicah objavljali in
med nezavedno ljudstvo metali... Ej, pisali
bi lahko cele knjige o bojkotu prvakov!...

Zatorej pa naj bi se prvaki držali starega
nemškega reka:

„Was du nicht willst,
dass dir man tu',
das füg' auch keinem
ander'n zu“...

Mislimo, da so naše besede jasne! In tudi
nam je prav, ako se prične državni
pravdnik za vso bojkotno gibanje zanimati. Nam
je prav, ako se uresniči enkrat najstrožje od-
redbe gledé bojkota in mi se jim bodemo
radevoljno podvrgli. Ali — državni
pravdnik mora vse videti in te odredbe morajo
za vse veljati...

Ponavljamo in izjavljamo torej:

1. Mi pri „Stajercu“ nikogar ne bojkotiramo!
2. Mi zahtevamo tudi od slovenskih listov,
da nikogar ne bojkotirajo!
3. Mi pri „Stajercu“ smo za pošteni
boj in za vsestransko pravičnost...

„Stajerc“ je govoril...

Politični pregled.

Državni zbor razpuščen.

Prva na podlagi splošne in ednake volilne
prave izvoljena državna zbornica je dospela k